

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום רביעי כ"ט חשון תשפ"ג | דף היומי בבלי: נדרים כט | דף הכולל: נדרים ג.
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן ס"ט עד אמצע סעיף א' "אפילו מי ששמע".
מוסר: שמירת הלשון - פרק ב' 'ובפרשת אמור' עד פרק ב' 'ובפרשת פנחס'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער התשובה פרק י סוף פרק י

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

השדכן אמר: "אני המום ממה שאני עומד לומר לך אבל העסק נגמר!" חשבתי שאני מתעלף... - סיפור מדהים על 'מידה כנגד מידה' | 2533

הסיפור היומי

לא חלפו מספר שעות והטלפון מצלצל. זיהיתי על הצג את המספר של השדכן, ונדרכתי. "אני המום ממה שאני עומד לומר לך", פתח ואמר, "אבל העסק נגמר!" - חשבתי שאני מתעלף...

"עברו כמה שבועות, באחד הימים שכבתי לנוח בצהריים ופתאום קלטתי הכל...
ידעתי מיד מה עלי לעשות" - סיפור מדהים על 'מידה כנגד מידה'

בחור"ל אפילו יום אחד, למרות שבמקום מגורנו בחור"ל המתינה לה משרה בתחום החינוך, מתאימה ומתגמלת. הייתי המום לגמרי, שכן מראש דובר אחרת ובצורה הכי מפורשת. הצד השני לא הכחיש זאת אך טען שזו המציאות הנוכחית.

מלבד זאת הופתעתי לשמוע על שינויים נוספים בין מה שדברנו בעבר ולבין מה שדובר עכשיו. יכולתי כמובן להודיע באותו רגע שמדובר כאן באי ישרות זועקת וכו' וכו', אך מצד שני ידעתי שאין לי את הסמכות להרוס שידוך מוצלח בגלל ויכוח שהוא בבסיסו טכני, קשה ועקרוני ככל שיהיה. שמעתי את כל דרישותיהם והודעתי להם שאשקול זאת ואשיב להם תשובה.

יצאתי מהפגישה די מתוסכל ואולי גם מבלבל. לא הבנתי איך ההתנהגות המפתיעה שלהם מסתדרת עם כל מעלותיהם עליהן שמענו רבות לאחרונה. למרות הכל יצאתי מהפגישה עם רצון כנה לבדוק באופן מיידי כיצד אוכל להיענות במהירות לדרישותיהם. לא חלפו שעות מאז הפגישה, והטלפון במקום שהותי מצלצל

אנו מתגוררים בחור"ל באחת ממדינות אירופה. כאשר נכנסנו לפרק האיש מקדש, ובתנו הבכירה הגיעה לפרקה, ברור היה שעלינו לחפש שידוך בישראל, לא רק בגלל שכל הילדים למדו בארץ ישראל אלא בגין העובדה הפשוטה שאנו ישראלים מבטן ומלידה. רק שנים בודדות קודם לכן עזבנו את הארץ, והילדים שהמשיכו ללמוד בה לא הכירו שפה זרה, ועל אחת כמה וכמה שלא הושפעו משום מנטאליות זרה.

חיפשנו בארץ הצעה מתאימה, וביום בהיר היא הגיעה. שמענו על הבחור רק דברים טובים מכל הבחינות וזו היתה נראית ההצעה הטובה ביותר. העניין התקדם עד שהגיע לקו הגמר, ויום אחד טסנו לארץ כדי להשתתף בווארט המיוחל.

הצד השני ביקש להיפגש לפני כן כדי לסכם מראש בנוגע לכמה עניינים טכניים. הלכתי לפגישה ברוח טובה מתוך ידיעה שמדובר בישרות האחרונה לקראת שבירת הצלחת. אולם בפגישה הופתעתי לשמוע שהם עומדים על כך שהזוג לא יתגורר

כמה שעות אחר כך כבר נקש מיודענו בדלתה של שדכנית באה בימים, מתפלל בכל ליבו שהיא עודנה מתהלכת בין החיים. "רק רגע", נשמע קול צרוד מעברו השני של הדלת. היא נפתחה, והשדכנית ניצבה שם, מתעניינת לרצונו של האורח הבלתי קרוא. "אני..." אמר את שמו. "לא מכירה", ענתה השדכנית. הוא ניסה מכיוון אחר: "האם את זוכרת את פלוני אלמוני?" וכאן הוא נקב בשמו של קרוב משפחה שלו.

"לא", ענתה השדכנית, וליבו החל לפרפר. היה פשוט אצלו שכל שדכנית זוכרת את כל השמות שעברו אצלה גם בחלוף עשרות שנים. הוא הציג שאלה נוספת מתוך תחושה פנימית שהתשובה על שאלה זו תכריע את גורלו. "האם את זוכרת את גב'... לפני 20 שנה חיפשת לה שידוך".

"זוכרת?" התהה הקשישה על השאלה המוזרה. "היא הרי כמו הבת שלי, אנחנו בקשר מתמיד". הוא שמח שמחה גדולה ואמר לה שברצונו לבקש ממנה טובה גדולה.

מה הניע אותו לפתחה של השדכנית הקשישה? כדי להשיב על כך עלינו לשוב 20 שנה אחורה. קרוב משפחה של מיודענו היה בחור יתום מאב ומאם. בימים ההם לא הייתה קיימת תוכנית ערבים, ובקושי אף הצליחו להקים קרנות פרטיות לצדקה. מיודענו נטל על עצמו את כל העול להשיא את קרוב המשפחה. אך לא רק העול הכלכלי היה מוטל על כתפיו אלא גם האחריות כולה. הוא היה זה שבירר עבורו אודות ההצעות, הוא היה הכתובת עימו יכול היה הבחור להתייעץ בשעת הצורך. בעצם הוא היה הכתף לכל הצרכים.

ויהי היום והציעו לקרוב משפחתו הצעה מתאימה. השידוך הלך והתקדם, והוא, כמי שהאחריות מוטלת כולה על כתפיו המשיך לברר ולעקוב. המסקנה אליה הגיע היתה שיש לעצור את העניין במהירות. אין כאן המקום לפרט מה מנע ממנו להניח את כל השיקולים על השולחן באופן גלוי, אך המסקנה היתה ברורה לעיניו. זועקת.

הוא לא העז להחליט לבד אלא ניגש והתייעץ עם אדם גדול, אשר הכריע לעצור. גם קרוב המשפחה היתום לא הביע התנגדות לצעד הזה, למרות שהוא לא ירד לעומקו.

הוא חתך אפוא את העניין במהירות, וגם ממרחק של 20 שנה הוא לא שוכח את הזעקה המרה שהקים הצד השני, את הצער ואת הדמעות. בשעת מעשה הוא לא ידע ולא קלט שהשידוך בעצם הגיע לשלב סיום. זה צבט כבר אז את ליבו, אך הוא היה משוכנע במאת האחוזים שהוא עושה את הצעד המתבקש, הישר והנכון.

והנה, בחלוף עשרים שנה נחתה בביתו פרשייה דומה... כאשר הרהר בדבר הבזיק במוחו המקרה הישן והמודחק. ה'מידה כנגד מידה' זעק בקולי קולות. במקרה הראשון נעצר הכל באבחת סכין פתאומית, כך גם במקרה השני. במקרה הראשון הוא נאלץ

זיהיתי על הצג את מספר הטלפון של השדכן ונדרכת. "אני המום ממה שאני עומד לומר לך", פתח ואמר, "אבל העסק נגמר". חשבתי שאני מתעלף. אמרתי לו שהייתי בכיוון להשיב להם בחיוב. היה ברור לי שאף אחד לא ציפה ממני להיענות לכל הדרישות המיוחדות בפחות מיממה. השדכן היה מבולבל לא פחות ממני. הוא לא הצליח להסביר את המתרחש ורק העלה כמה דרכי פעולה שיעזרו לברר מה קרה. הוא לא אמר זאת, אך היה נשמע שהוא מיואש מראש מכל ניסיון להציל את המצב.

במשך היממה האחרונה מאז הפגישה עם הצד השני ועד שהשדכן התקשר, ניסיתי להסתיר מבני ביתי את המצב. האמת שלא קלטתי שהמצב כה חמור, אך גם את מה שהטריד אותי דחפתי עמוק ללב פנימה, לא רציתי להוריד להם סתם כך את המצב רוח. זכרתי את דברי חז"ל "ליכא כתובה דלא רמו בה תיגרא", וכך התייחסתי לקורות. אבל ברגע שהשדכן הנחית עלי את הפצצה, נאלצתי לשתף בה את בני ביתי. עד עצם היום הזה נצבט לי הלב כשאני נזכר באותו רגע מחריד. המהלומה, התעלומה, העצב והדמעות הרבות שזלגו מעיני אשתי ובתי.

הנעלב הראשי של הפרשה היה אמור להיות אני, וכפי שאפרט בהמשך, אך לא יכולתי להרשות לעצמי לשקוע בכעס או ברחמים עצמיים. בתור אב המשפחה הייתי חייב להיות חזק ולחזק את סביבתי הקרובה. נכון, מבחינת ההגדרה ההלכתית הם לא ביטלו את השידוך, כיון שה'ווארט' עדיין לא התקיים, אך מבחינת התחושה הנפשית מדובר היה בעזיבת שידוך על כל המשתמע מכך. לא אגזים אם אומר שלמשך כמה שבועות הפך הבית שלי לשבור ורצוף. ההפסד הכספי שהיה נעוץ בטיסה המיותרת ארצה התגמד לעומת הכאב בלב. הרגשתי שאני מתפוצץ להבין מה התרחש כאן. לא ארכו הימים וגיליתי שהמוקד שעומד במרכז העניין הוא אני. מה שקרה זה, שברגע האחרון שמע עלי הצד השני דבר מסוים שהיווה מבחינתו עילה מספקת לביטול. מסתבר שהדרישות שהם העלו באותה פגישה מפתיעה נועדו לגרום לי לרדת מן העץ. וכאשר חלפה יממה ועדיין לא הודעתי לשדכן על סירוב, הם מיהרו לחתוך את הסיפור.

ההבזק היה חד ביותר. הרגשתי שהוא מתפוצץ לי במוח... זה קרה כמה שבועות לאחר המקרה. מאז המאורע המעציב ניסיתי להסיח ממנו את הדעת ולהמשיך בחיים, אך הוא רדף אותי. אני לא רוצה להרחיב בכל הפרטים, אך מדובר היה בסיפור מוזר, מוזר מאוד. למרות היותי לכאורה נוגע בדבר, אני יכול להתחייב ולומר שהעילה שלהם לעצירת השידוך בגללי הייתה בלתי הגיונית לחלוטין, ויעידו על כך שאר השידוכים המצוינים שעשינו.

באחד הימים שכבתי לנוח בצהריים ופתאום קלטתי הכל. לא הייתי זקוק לפרשנים ולא ליועצים, ידעתי מיד מה מוטל עלי לעשות.

באמת. במהלך השיחה גם הציע פיצוי כספי, הצעה שנדחתה על הסף בנימוס תקיף.

בשעה 6:30 אחה"צ הוא עזב את ביתה של השדכנית מצויד בסליחה ומחילה מושלמת. בשעה 7:15 התקשר לביתו שדכן עם הצעה...

אם ההצעה לא הייתה מסתיימת בטוב, הסיפור לא היה מופיע כאן. "בתי זכתה לקבל בחור למדן עצום, בעל מידות וממשפחה מיוחסת, מלבד זאת הם נתנו לזוג עשרות אלפי דולר מעבר למה שהתחייבו, וזה אפשר להם לרכוש דירה טובה יותר". בעל המעשה מעיד כי לסיפור יש ענפים נוספים ומדהימים אותם הוא לא מוכן לספר כדי לא לחשוף פרטים אודות המשפחות המדוברות. הצד השווה שבכל הפרטים הוא ה'מידה כנגד מידה' שנראית עין בעין. פרט אחד שהוא כן מוכן לספר זה, שגם קרוב המשפחה שלו (הבחור היתום) קיבל איתות משמים בגין חלקו - העקיף אמנם - בפרשה.

שאלה: מה הלקח שלך מכל הסיפור? בעל המעשה: "לקח לי זמן להגדיר לעצמי עד כמה הייתי אשם במקרה הראשון בו עצרתי את השידוך. הרי בשעת מעשה כלל לא ידעתי שהוא בעצם הגיע לקו הגמר. נכון, יש לי כמה וכמה לימודי זכות על התנהגותי, אך דבר אחד ברור לי כשמש: אסור לשגר טילים. כאשר אתה משגר טיל, מתעופפים ממנו רסיסים ופוגעים במקומות שכלל לא התכוונת לפגוע. גם אם עצם הפעולה שלי בשעתו היתה נכונה, וגם כיום אני משוכנע בכך במאת האחוזים, הרי שצורת הביצוע היתה צריכה להיות שונה. הקב"ה חיכה לי 20 שנה עד שבדרכי השגחתו הפנים לי את המסר הזה בצורה החדה ביותר. לסיום, ברצוני לבקש ממי שרואה את עצמו קשור לסיפור - שידע בבירור שהוא טועה... וזו הסיבה לפיה שיניתי פרטים בסיפור.

(דוד גרוס, מוסף שב"ק פר' תולדות תשס"ט)

להסתיר את הסיבה האמיתית לעצירת העניין, כך גם במקרה השני, ועוד פרטים שהשתלבו זה בזה בדיוק רב, כביכול שני המקרים לא היו אלא פאזל אחד שחלקיו יוצרו בטווח של 20 שנה.

הוא ניסה לתקן. לא את עצם ההחלטה הנכונה, אלא את הטקטיקה, את דרך הוצאתה לפועל. לשם כך יצא לאתר את השדכנית שהיתה מעורבת אז בשידוך. כאשר איתר אותה שמח לשמוע שהיא עומדת בקשר עם הנפגעת דאז.

השדכנית נזכרה מי הוא וחייכה חיוך עצוב. השנים שחלפו לא השכיחו ממנה את הכעס על קרוב משפחתו של הבחור היתום שפתאום התערב והחליט לגדוע את השידוך. כעת ניצב מולה קרוב המשפחה והראה לה את הצד השני של המטבע, את הסיבה שאילצה אותו בזמנו לפעול כפי שפעל.

"אני מבקש ממך טובה גדולה", פנה אל השדכנית. "בבקשה", נענתה. "אבל לפני כן עלי לברר שאלה אחת, שאלה שהיא מבחינתי המכרעת: האם חייה של המדוברת טובים, או שמא היא חלילה סובלת?" השדכנית התלהבה לספר על הבית המעולה שהקימה, על ילדיה הרבים והבריאים, על בעלה החשוב ועל כל הטוב הגשמי והרוחני שהם מנת חלקה.

"הייתי מאושר", מספר בעל המעשה. "ידעתי שאם המציאות שם הייתה הפוכה, אזי בקשת המחילה שלי לא תוכל להועיל הרבה. אדם שסובל מתקשה לסלוח לכל מי שהוא חושד שאשם בסבל שלו. גם כשהוא אומר סלחתי, אתה לא יכול להיות בטוח שזה מה שהוא מרגיש".

הוא סיפר לשדכנית על המקרה שחזר על עצמו בביתו וביקש ממנה להתקשר לבדוק אם ניתן לקבל מחילה. "למה שאני אעשה זאת?" תממה השדכנית והושיטה לו טלפון עם מספר. במשך תשעים הדקות הבאות הוא גולל את כל הקורות. לא ביקש סליחה באופן טכני אלא הניח על השולחן את כל הנתונים שאמורים לגרום לצד השני לקבל פרספקטיבה חדשה על הסיפור ולסלוח

יושפע שפע רב

**"כיום, כעשרים שנה אחרי, אני חושב
שהשיחה האקראית הזאת עם חברי הטוב,
היתה אחד הרגעים שהכי השפיעו עלי
בחיים. אני צועד עם הקו הזה כל הזמן..."**

הרב יחיאל יהושע גולדברג, אחראי משמרת במזקד הטלפוני של 'דרשו', מספר על שיחה עם חבר שכולנו מכירים, ושגרמה לו לשנות כיוון מחשבה בחיים

זה גם לא היה באשמתי, כי מישהו שהיה אמור להפקיד לי כסף בחשבון ודחה את זה זמן רב הבטיח לי שהוא יעשה את זה 'ממש עכשיו' ואכזב אותי מאוד.

"היה זה לפני כמעט עשרים שנה, בערבו של יום לא מאוד מוצלח מבחינתי", מספר הרב יחיאל גולדברג על אחד המאורעות שהשפיעו על חייו. "בדיוק חזר איזה צ'ק וזה סיבך לי את התוכניות לגבי המשכנתא,

קצת פגם באמונה כשאנחנו מדברים ככה. הרי הכל מאתו יתברך, במקום לחפש את מי להאשים, אולי כדאי שנבדוק מה אנחנו צריכים ללמוד ממה שקרה לנו היום, ולהבין שאם הקב"ה סובב כך את העניינים, הוא רוצה ללמד אותנו משהו. אולי הקב"ה ראה שאנחנו לא ממש משולמים בחלק הזה של בין אדם לחברו, ושלפעמים אנחנו גם עלולים להיכשל בחוסר התחשבות באחרים וכדו', ולכן הוא הפגיש אותנו מקרוב עם דוגמאות כאלו, כדי שנדע להיזהר בזה כלפי אחרים???"

"הייתי בהלם... הרי בדיוק ככה מחנכים אותי מילדות. הכל מאת ה', הכל יד ה', שום דבר אינו מקרה ארעי, הקב"ה מכוון את הכל ומסובב את הכל ויש לו סיבה לכל דבר שהוא עושה. אני צריך שיזכירו לי את זה?? למה לא חשבתי על זה לבד!!! כנראה שאני באמת צריך להשתפר מאוד!

"כיום, כעשרים שנה אחרי, אני חושב שהשיחה האקראית הזאת עם חברי הטוב, היתה אחד הרגעים שהכי השפיעו עלי בחיים. אני צועד עם הקו הזה כל הזמן. אם יש לי קשיים בתחום הכספי למשל אני משתדל להתאמץ יותר בעזרה כספית לאנשים אחרים. אם יש חלילה משהו רפואי, אני מבין שצריכים לעזור יותר בתחום הזה ומשתדל לעשות מה שאני יכול. ובעיקר, במקום להתלונן על אחרים כל הזמן ולחפש אשמים בכל דבר, אני מאוד משתדל להאשים בעיקר את עצמי, ולבדוק איפה אני יכול להשתפר ולמה עשה לי ה' ככה, כי אני סומך עליו בעיניים עצומות שאם הוא עשה זאת, יש לו סיבה טובה, וכל דבריו אמת וצדק."

"הייתי מלא וגדוש בתלונות, על אותו אחד שהיה צריך לתת לי את הכסף, על ההוא שהפקיד את הצ'ק בלי לשאול אותי קודם אם זה בסדר להפקיד אותו עכשיו, על פקידי הבנק שלא מתחשבים ולא מרחמים על אנשים... על מי לא..."

"והנה אני פוגש את ידידי מנוער, הרב עמרם בינעט. לשמחתי הוא גם בן דוד שלי. באחרונה הוא התפרסם רבות גם בזכות העלון המופלא 'לקראת שבת' שמביא מאמרים מאוד יפים ממנו ואני שומע שהוא גם התחיל לכהן כמגיד שיעור ב'תלמוד ירושלמי' ב'דרשו'."

"דיברנו על דא ועל הא, וכמובן שמחר מאוד השיחה התגלגלה גם למצוקה שאני חווה היום, בגלל התסבוכת האמורה."

"הרב בינעט הקשיב, שמע אותי עד הסוף, ואז הוא סיפר לי על מקרה לא נעים שקרה גם לו בדיוק היום. הוא הפסיד אוטובוס בגלל שמישהו היה חיי בלעכב אותו על איזה נושא פעוט. "הסברתי לו שאני מאחר, אבל את ההוא זה לא עניין", סיפר לי הרב בינעט, "כשאיחרתי את האוטובוס לבני ברק, אותו אחד שעכב אותי הרגיש בזה... הוא לא התבלבל ואמר לי: "יש לך אוטובוס לירושלים, משם יש כל הזמן אוטובוסים לבני ברק..."

"כך עמדנו ו'קיטרנו' על אנשים חסרי התחשבות שאין להם לב בכלל ולא אכפת להם לסבך אנשים אחרים ולגרום להם לבעיות מורכבות... כל אחד חושב רק על עצמו..."

"פתאום התנער ר' עמרם, ואמר לי: "חיליש, תקשיב! אני חושב שזה

תזכורת לנבחני דרשו

מבחני דרשו יתקיימו ביום חמישי ל' בחשוון, קנין תורה ביום שישי א' בכסלו

מבחן דף היומי קנין תורה מס' 35:

הדף היומי: מסכת כתובות קז. - מסכת נדרים כה:

קנין משניות: מסכת עדויות פרק ה' משנה ו' - פרק ח' משנה ו'

מבחן קנין חכמה מס' 35:

ספר חובת הלבבות: שער התשובה פרק ד' עד שער התשובה סוף פרק ט'

מבחני הדף היומי בהלכה מס' 9:

משנה ברורה: סימן נ"ח עד סימן ס"ז

מוסר: שמירת הלשון חלק א' שער התבונה פרק י"ג "וזה לשון"

עד שער התורה פרק ב' "ואיתא במדרש"

מבחני דף הכולל מס' 27:

הדף היומי: מסכת כתובות פז. - קיב:

מבחני חבורת ש"ס מס' 5:

מסכת בבא קמא מה: - נח.

מבחני דף היומי ירושלמי מס' 1:

מסכת ברכות דף א - יא:

האיש ניצל אמנם משיני הדוב, אך נשאר לכוד בבור, מצפה לנס... והנס אכן הופיע. כעבור כמה שעות הבהין האיש בענף עץ משתלשל לתוך הבור. הוא הביט למעלה ולא האמין למראה עיניו...

מדהים: מי חילץ את שומר היערות האוקראיני שנפל לתוך מלכודת חיות ביער?

הקיימת בטבע! קיימים אין ספור מחקרים בתחום, ואף ספרים שלמים שמוקדשים לנושא. אין ספק שקיימת מלחמה אכזרית בטבע, אך היא כלל וכלל לא מהווה את הגורם המכריע בהתפתחות העולם וקיומו!

האם כל מציאות ההדדיות בעולם היא בכדי?! אומר הגה"צ רבי יואל שורץ זצוק"ל, משגיח ישיבת 'דבר ירושלים' - שהסתלק לאחרונה לבית עולמו: המדרש (פר' משפטים) אומר: "בא וראה; כל בריותיו של הקב"ה לווין זה מזה. היום לוח מן הלילה, והלילה מן היום... הלבנה לוח מן הכוכבים, והכוכבים מן הלבנה... האור לוח מן השמש, והשמש מן האור..." הווה אומר שזו היא עצם מציאות הבריאה, הנובעת מכך ש"עולם חסד יבנה".

ויתירה מכך אומר הסבא מקלם זצוק"ל. האדם נברא באופן כזה שלצורך חייו וחיותו הוא חייב לקיים יחסי הדדיות עם הסביבה. הוא יוצר עבור אחרים ואחרים יוצרים עבורו. הוא מייצר בגד ונותן אותו לאופה, שבתמורה נותן לו לחם ומקבל את הבגד - וכן על זה הדרך. צורת החיים איננה בדרך "מקרה", אלא שהחיים בנויים תמיד על לקיחה ונתנה, כי כל מציאות הבריאה - והאדם שבמרכז הבריאה - היא של עולם חסד יבנה...

והנה עוד דוגמא של הדדיות הטבע, אשר קשורה לכל אחד ואחד: אדם, או בעל-חי, נושם. בכל נשימה ונשימה הוא צורך חמצן, המעניק לו את האנרגיה הדרושה לעצם החיים. מיד לאחר הנשימה הוא נושף החוצה את האויר, אך כידוע כבר לא מדובר באותו אויר. הוא נושם חמצן, והוא פולט תחמוצת פחמן.

מה קורה עם תחמוצת הפחמן?

עולם הצומח קולט אותה, ונבנה באמצעותה. "בתמורה" מייצרים העצים, ושאר הצמחים חמצן... שוב אנו נושמים אויר, צורכים את החמצן שיצרו הצמחים, ומחזירים להם בתמורה את תחמוצת הפחמן... באותה מידה שהחמצן הכרחי לגוף, כך הכרחית לצומח תחמוצת הפחמן. בעל חי נושם לא יכול להתקיים ללא חמצן, וצומח לא יכול להתקיים ללא תחמוצת הפחמן.

ההדדיות בעצם מקיפה את כל עולם הטבע, וכאן התייחסנו רק לקצה הקרחון של עולם חסד יבנה!

(גיליון איש לרעהו מתוך מוסף שב"ק - יתד נאמן)

את הסיפור הבא - כפי ששמע במו אוזניו מבעל המעשה - מספר מח"ס 'אבולוציה ויהדות', והוא התרחש בתקופת מלחמת העולם הראשונה (רקע: כאשר כבשו הרוסים כפרים ועיירות, חששו שהאוכלוסייה המקומית תתמרד, אז הם המציאו "פנטנט": לקחו שבוי אנשים בעלי השפעה, והללו שימשו כבני-ערובה להתנהגות הטובה של התושבים. אם התושבים לא התנהגו יפה, היו מלקים את בני הערובה או מעלים אותם לגרדום. אגב; אחד מאותם בני ערובה - שנקראו "גייזלים" בפי העם - היה סבו ר' מאיר זאב סטורם ז"ל).

את הסיפור שמע משומר יערות אוקראיני, שהרוסים הגלו אותו כבן-ערובה בסיביר:

"במקום הגלות הותר להם לנוע בתוך שטח מסוים. האוקראיני יצא לצוד ארנבות או חיות אחרות, ולפתע שוד ושבר! הוא נפל לתוך בור מלכודת ובו דוב סיבירי גדול ממדים.

"ציידי סיביר נהגו לחפור בורות, לכסותם בענפים דקים ובנפול עליהם השלג כוסו ללא היכר. כעבור דוב, או חיה כבדה אחרת, היא נפלה לתוכו וכך לכדוה.

"כך מצא את עצמו איש זה לכוד עם דוב-פרא. נוכל לתאר לעצמנו את חרדתו של האיש הזה. המתח גבר כאשר הדוב קרב אליו ושם את כפת 'ידו' על כתפו השמאלית בלחץ עצום.

"למזלו לא ארכה חרדה איומה זו. באותה שניה שם הדוב את כף רגלו השמאלית על כתפו הימנית ובתנועה מהירה וזריזה - שאינה מתכונותיו האופייניות של דוב מגודל - התרומם אל-על, הצליח לתפוס את שפת הבור, השתחרר ממלכודתו ונמלט.

"האיש ניצל אמנם מציפורני הדוב ושיניו, אך נשאר לכוד וציפה לנס...

"הנס אמנם הופיע..."

"כעבור שעות מספר ראה האיש עץ מחטני משתלשל לתוך הבור. חיש מהר עמד על המתרחש: הדוב עמד על שפת הבור ושלשל לתוכו שיח שהצליח לעקרו. בעזרת שיח זה הצליח מידוענו להשתחרר מ'כלאו'. ממש לא יאמן כי יסופר.

"מקרים כאלה נדירים אמנם אך הם קיימים ומעידים על רגש העזרה ההדדית המצוי אפילו אצל יצורים נחותים ופראיים".

מי שמתעניין קצת בטבע ובעלי-חיים, נחשף מיד לתרבות הטרף, החזק מחסל את החלש וכו', אך אנשים לא מעלים על דעתם שהמלחמות הן רק חלק אפסי לעומת העזרה ההדדית

לא חלפו חמש דקות והטלפון שלי מזמזם. מי מצלצל בשעה כזו מאוחרת?! הרהרתי לעצמי. הסתכלתי על הצג וראיתי שזה שכן מהבניין ממול. עניתי לשיחה, והוא בקול מלחיץ מזרז אותי: "צא מהר לחדר המדרגות!!"

פיתרון מדהים שכזה, לעולם לא הייתי מעלה על דעתי...

מצלצל בשעה כזו מאוחרת?! הרהרתי לעצמי, ותוך כדי הסתכלתי על הצג וראיתי שזה שכן מהבניין ממול.

עניתי לשיחה, והוא בקול מלחיץ מזרז אותי: "רוץ מהר לחדר המדרגות של הבניין שלך!!! האדמו"ר שלך ממש מתחת לקומה שלך בחדר המדרגות!!!"

לא ידעתי אם להאמין לו, אם הוא באמת רואה טוב. אבל על הספק רצתי למדרגות, והנה אכן הרבי שלי בבניין שלי בחדר המדרגות... ההתרגשות הייתה עצומה! מיהרתי להתברך בחג שמח. גם כל בני ביתי זכו לראות את הרבי, שקשה מאוד להגיע אליו מחמת סדר יומו העמוס.

מתברר שהרבי סגר שידוך עבור נכד שלו כאשר המחוננים גרים בבניין שלי, והקב"ה שראה את המסירות שלי מצד אחד לקיים כיבוד אב ואם שבאמת זקוקים לי, ומאיך לכבד את האשה והילדים שלי ולדאוג להם לשמחת חג וזמן איכות עם אבא שלהם, סידר לנו את המתנה הנפלאה הזו. לעולם לא הייתי מעלה על דעתי כזה פתרון יצירתי. מי שבאמת רוצה הקב"ה מסייע בידו לעשות הכל מבלי לוותר על אף מצווה.

(מכתבו של בעל המעשה, פורסם בטיב הקהילה)

בחול המועד סוכות שימשתי את אבא שלי, שהוא אדם חשוב ובאים אליו אנשים רבים להתברך ולקבל עצה ותושיה. אני משמש את אבא בעידוד בני ביתי, אך לא על חשבון הבית והילדים. את הבוקר אני מקדיש עבור משפחתי, ומהצהריים עד הערב אני זוכה בכיבוד הורים בהידור.

בחול המועד רציתי להקביל פני רבי ברגל ולקבל את ברכת החג. אצל האדמו"ר שלנו קובעים לך תור לשעה מסוימת, ורק אז אפשר להגיע להתברך, וגם זה רק לברי מזל שהצליחו לקבל את התור הנכסף ולהתברך.

קבעו לי את התור לשעה שמונה וחצי בבוקר. עשיתי חשבון שאצטרך לקום מוקדם ולהתפלל בנץ החמה, ואז לנסוע לעיר של מורי ורבי, וכל זה אחרי שאלך לישון בשעה מאוחרת בלילה שלפני, ומיד לאחר מכן אסע להורים שלי לעזור!

הרגשתי שזה בלתי אפשרי בפרט שזה יבוא על חשבון הבית, ואני מקפיד שלא לעשות מצוות על חשבונם. הגעתי הביתה בשעה אחת אחר חצות, נשאתי עיני למרומים וביקשתי מה' שייתן לי עצה וכוחות לנהוג בדרך הנכונה.

לא חלפו חמש דקות מרגע הבקשה והטלפון שלי מזמזם. מי

קול העם

במשך שנים חסכתי כסף כדי שבבוא היום אוכל לחתן ברוגע, לפחות את הילד הראשון. הגעתי לסכום נאה, אלא שאז נקלעה לידי מצוות הכנסת כלה יתומה ממשפחתי הקרובה, לקחתי את כל הכסף ונתתי אותו לצורכי נישואיה...

אפס חסכונות, אפס חובות

חובות. כולם נישאו בכבוד כמנהג בעלי בתים חשובים, ואני מאמין שזכות זו של מצוות הכנסת כלה, עמדה לי להכניס את בניי ובנותיי לחופה כיאה וכיאות.

"יתן ה' ותזכו כולכם, כל משפחה ומשפחה בישראל, לכל הישועות והברכות, לחתונות נפלאות ולשמחות באושר ובעושר ובשמחה אמיתית.

(גיליון השגחה פרטית)

במשך שנים שמתי כסף בצד, כדי שבבוא היום אוכל לחתן ברוגע, לפחות את הילד הראשון. הגעתי לסכום שיש בו ממש, אלא שאז, למרבה הצער, נפטר אחד מקרובי משפחתי והותיר אחריו כלה יתומה. זמן החתונה התקרב, ואני לקחתי את כל כספי החיסכון ונתתי אותם לצורכי נישואיה.

היום אני מודה לה' בכל לבי על שזכיתי לחתן את כל ילדיי בכבוד. התחלתי מאפס, בלי חסכונות, וסיימתי באפס - בלי

סבתא, מצאתי עצמי שואל פתאום, למה חיכית בתחנה הזו? מי גילה לך שעוצר בה אוטובוס שנוסע לחיפה? - "אף אחד", היא ענתה. אז למה עמדת שם? שאלתי. "כי זו התחנה היחידה שיש פה", אמרה בסבלנות, משל הייתי קשה הבנה...

הזקנה עם הסלים שלימדה את נוסעי האוטובוס שיעזר בלתי נשכח באמונה תמימה

היחידה שיש פה", אמרה בסבלנות, משל הייתי קשה הבנה, "לאן הייתי צריכה ללכת אם לא לתחנה?".

נכון, אמרתי שוב וניסיתי להסביר את עצמי, אבל בתחנה שעמדת לא צריך לעצור אוטובוס לחיפה. יכולת לעמוד שם עד הלילה ואף אוטובוס לא היה מגיע.

"אבל הנה אתה באת", השיבה האשה בחיך. את צודקת, אישרתי, אך כעיקרון אני לא עוצר בתחנה הזו בדרך כלל, ואם לא הייתי עוצר כאן, מה היית עושה?

"מחכה לאוטובוס אחר", ענתה בביטחון.

אבל גם הוא לא היה עוצר לך, כי בתחנה הזו אין עצירה לאוטובוס לחיפה! התעקשתי, כי משהו בדבריה לא היה מובן לי דיו.

"ובסוף עצרת, נכון?" - נכון, אישרתי שוב, מופתע מהשיחה ומביטחונה הרב של האשה, ובכל זאת, מדוע פנית לתחנה שאין בה עצירה לאוטובוס לחיפה?

"הייתי צריכה להגיע לחיפה", היא הסבירה לי סוף סוף, "אמרו לי ללכת לתחנה ממול ולעלות על אוטובוס לאשדוד, ובאשדוד לחכות בתחנת אוטובוס לחיפה. אמרתי לבורא עולם: 'אבא שבשמים, אתה יודע כי אני אשה זקנה ועייפה, אין לי כוח לעבור לצד השני של הכביש עם כל הסלים, וגם אין לי כוח להעלות את כל הסלים לאוטובוס לאשדוד ואחר כך לרדת ממנו, לחכות בתחנה ושוב לעלות עם כל הסלים הללו לאוטובוס לחיפה'. ואז ביקשתי מהבורא יתברך שיביא לי את האוטובוס לחיפה עכשיו, לפה, לתחנה הקרובה בה אני מחכה".

נו...? המהמתי בציפייה דרוכה להמשך. "מה נו? אתה רואה! ביקשתי והוא הביא לי את האוטובוס לחיפה לכאן, לתחנה".

סבתא, שאלתי שוב בהתרגשות, כשהבנתי שנס כביר התרחש כאן לנגד עיניי ואני הייתי חלק לא מבוטל ממנו, אולי תספרי לי איך בדיוק ביקשת זאת?

"בדיוק כפי שאנחנו מדברים עכשיו, בצורה הכי ברורה והכי פשוטה שיש: 'בבקשה תעשה עמי חסד ותביא לי את האוטובוס לחיפה לכאן'. זה הכל".

נראה היה שהזקנה לא הבינה את התעקשותי לרדת לפרטים הקטנים, אך שיתפה איתי פעולה, כשכל הנוסעים מאחור מאזינים בדממה ובתדהמה להשגחה הפרטית הניסית שראו זה עתה בעיניהם.

היה זה בימי הבראשית של אשדוד החרדית, כיום עיר ואם בישראל, אולם אז היתה מדבר שממה רוחני. לא היו לאשדוד של אז אפשרויות להציע שירותים יעילים לקומץ המשפחות החרדיות שהתנחלו בה, ואפילו קו תחבורה מסודר לבני ברק טרם הופעל. לשירותן של אותן משפחות עמד רק קו אוטובוס פרטי בודד שחיבר בינם לבין בני ברק.

אני, כך מספר בעל המעשה, הייתי הנהג של קו זה במשך שנים, עד שהתפתחה התחבורה וחברה ראויה לשמה החלה לפעול בעיר. הקו, שפעל משעת בוקר מוקדמת, אסף מלמדים, מורות ותלמידים שלימדו ושלמדו בבני ברק, ומשם המשיך לחיפה, כשבדרך עצר גם בנתניה. בשעת אחר צהריים מאוחרת עשה הקו את דרכו לכיוון הנגדי כשהוא עמוס בנוסעים שעלו בבני ברק במטרה להגיע לביתם באשדוד, כך שכמעט כל נוסעי הקו היו קבועים, ואף תחנותיו היו קבועות למדי.

באותו יום שבו התרחש סיפורנו, באחת התחנות עלה במפתיע בחור צעיר והתעניין אצלי האם אני עוצר במושב 'ניר גלים'. השבתי ב'כן' מהוסס; אני אכן עובר שם, אך לא רגיל לעצור במושב זה, הממוקם סמוך מאוד לאשדוד, מעט אחרי אזור התעשייה שלה. "תוכל לעצור לי שם?" שאל. לרגע חשבתי להשיב כי אין לי תחנה שם, אך לאחר מכן אמרתי לעצמי: למה לא לעשות טובה ליהודי?! והשבתי: בשמחה!

כאשר הגעתי למושב והורדתי את החבור בתחנה המבוקשת, הבחנתי באשה זקנה היושבת וממתינה בתחנה. ברגע שעצרתי, התרוממה זו ממושבה ושאלה אותי: "אתה מגיע לחיפה?" - כן, השבתי מופתע. "יופי", היא אמרה, "אני כבר מביאה את הסלים שלי". בטרם הספקתי להגיב, חזרה הישישה לתחנה וגררה משם כמה סלים גדולים. כמה אברכים ירדו ועזרו לה להעלות את הסלים לאוטובוס, ואף פינו לה את המקום שליד הנהג. ארך לה מעט זמן להתארגן עם הסלים הרבים, וכשסיימה והתיישבה לבטח, התנעתי את האוטובוס ופניתי לכיוון הכביש הראשי.

סבתא, מצאתי עצמי שואל פתאום, למה חיכית בתחנה הזו? "מה הפירוש למה? יש כאן תחנה, לא?", השיבה תמהה. נכון, יש כאן תחנה, אבל מי גילה לך שעוצר בה אוטובוס שנוסע לחיפה?

"אף אחד", היא ענתה, ואני לא הבנתי. אז למה עמדת שם אם לא ידעת שצריך לעבור בה אוטובוס לחיפה? - "כי זו התחנה

הלב, כבן המתחטא כלפי אביו, והוא ברחמיו ישנה בשבילך את מערכות הטבע ויביא את האוטובוס, או את כל מה שלא תצטרך, עד אליך ממש.
(פניני עין חמד תולדות תשע"ו, מעובד מתוך 'ניצוצות' במדבר)

המשך הנסיעה עבר עליי בסערת רגשות. לא יכולתי להירגע מההשגחה הפרטית שנגלתה מול עיניי. הנה כי כן, דווקא במקום שבו ברור כי אין מי שיוכל לעמוד לעזרת האדם, הוא יתברך נמצא אתו. דווקא שם יכול אתה לבקש ממנו בתמימות, מעומק

חדש בקו השיעורים של 'דרשו'
שיעורים לפי סדר הדף היומי הירושלמי מפי מיטב מגידי השיעורים
בעברית ובאידיש 0772222666 שלוחה 8

השו"ת היומי

מי שאכל ארבע'ס, יחזור ויאכל ארבע'ס?

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

תשובה: מרן הגר"נ קרליץ זצוק"ל פסק שאף מי שאוכל בריה אחת ראוי לו להמנע מלאכול עוד בריה, שאף שהוא כבר בספק ברכה אחרונה, מ"מ כל בריה שאוכל ואינו מברך הרי הוא נכנס לספק אכילת בריה בלי ברכה אחרונה (יעו"י חוט שני שבת ח"א בסופו).
לכן העצה היעוצה במי שאינו אוכל כזית מן הארבע'ס, שיאכל מעט, וישתה כוס שתיה ויברך ע"ז בורא נפשות.

שאלה: יוסי ונפתלי הלכו לשמחת 'שלום זכר' והגישו לפניהם ארבע'ס (חומוס). יוסי ברך ואכל אחד. אמר לו נפתלי שהוא נמנע מלאכול ארבע'ס כיון שיש ספק אם בריה שאין בה כזית חייבת בברכה אחרונה, וכתב השו"ע סי' ר"י שנכון ליהרר שלא לאכול בריה פחות מכזית. אמר לו יוסי שהוא עצמו יכול כבר להמשיך לאכול, כיון שבמילא כבר אכל בריה פחות מכזית, ומה יתן ומה יוסיף אם יאכל עוד בריה. האם יוסי צודק?

* תוכנית יומית מענייני דיומא
בהגשת הרב אברהם פוקס

* שיעורי משנה ברורה לפי
סדר דף היומי בהלכה

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי
המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורים על הדף היומי ועל כל
הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורים על הדף היומי
הירושלמי בעברית ובאידיש

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי
תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

קו השיעורים של דרשו לרשותכם

24 שעות ביממה

מגוון שיעורים לבחירה

דף היומי בבלי

דף היומי ירושלמי

דף היומי בהלכה

שיעורים לפרשת השבוע

ועוד מגוון ענק של שיעורים ומידע על תוכניות דרשו

חייגו עכשיו

077-2222-666

לחייג, ללמוד, לדעת

תפילה בציבור - עשרה מתפללים או ששה?

שכאשר נאמר מספר מסוים לגבי הלכה פלונית, לא ניתן לומר שרוב המספר ככולו. ויש שכתבו, שלכתחילה יש להחמיר בדבר, אך בשעת הדחק ניתן להקל.

ויש אומרים, שאף לדעת המקלים, אין להקל אלא בתפילת שחרית ומנחה, כיון שחזרת הש"ץ וקדושה מצרפת את העשרה להחשב כציבור אחד, אך לא בתפילת ערבית, שאין בה חזרת הש"ץ.

[משנ"ב סט, ה; בו"מ דרשו, 8]

יש מהפוסקים שסוברים, שלקיום חובת התפילה בציבור אין צורך שעשרה אנשים יתפללו שמונה עשרה יחד, אלא די בששה מתפללים, וארבעה אנשים נוספים; כיון ש'רובו ככולו', והרי זה כאילו כל העשרה מתפללים יחד.

אולם, יש אומרים, שרק כאשר עשרה אנשים מתפללים בפועל יחד, נחשבת תפילתם לתפילה בציבור; משום שמנין של עשרה לתפילה בציבור הוא כעין שיעורי המצוות של 'כזית' וכדומה, שלא ניתן להחיל עליהם את הכלל 'רובו ככולו'; ועוד,

המתפללים ביחידות - האם רשאים להתקבץ למנין ולומר חזרת הש"ץ?

- רשאי אפילו אדם אחד שהתפלל ביחידות לעשות כן. וכן דעת הרמ"א, אך לדעתו, לא יאמר הש"ץ ברכת יוצר אור, ומאידיך, ימשיך בלחש את תפילת שמונה עשרה עד סופה. ברם, לדעת הרדב"ז אין לעשות כן אלא כאשר יש במקום לפחות אדם אחד שטרם התפלל, ועדיף שהוא עצמו יעשה ככל הנ"ל, (וראה תקציר למחר); וכן המנהג.

[שו"ע סט, א, ומשנ"ב א, ג רח; וראה ביה"ל שם, ד"ה אומר]

ששה אנשים ויותר שהתפללו ביחידות, ולא שמעו קדיש, קדושה וברכו - לדעת השולחן ערוך, רשאים לומר בנוכחות עשרה אנשים קדיש ו'ברכו', ולאחר מכן יאמר אחד מהם ברכת 'יוצר אור' בקול רם, כדי לברך את השי"ת לאחר אמירת ברכו, שהיא קריאה לציבור לברך את השי"ת, והציבור ששומע את ברכתו נחשב אף הוא כמברך את השי"ת. ולאחר מכן, יאמר בקול רם את שלוש הברכות הראשונות של 'שמונה עשרה', עם קדושה. וכשאינן ששה

מדוע אומרים 'ברכו' בגמר תפילת שחרית?

ברכו לפני ברכות קריאת שמע, אולם בנוגע לימים שיש בהם קריאת התורה - נחלקו המנהגים: מנהג בני ספרד, ורבים מבני אשכנז המתפללים בנוסח ספרד, לומר ברכו; ומנהג רבים מבני אשכנז שלא לומר ברכו, משום שבימים אלו נדיר מאוד שאחד המתפללים לא ישמע ברכו עד לגמר התפילה, שהרי גם המאחר שומע ברכו מפי העולים לתורה.

[משנ"ב סט, הקדמה, ט וי; בו"מ דרשו, 1]

קדמונינו הנהיגו לומר 'ברכו' בכל יום לאחר תפילת שחרית, עבור אלו שאיחרו לתפילה ולא שמעוהו בעת אמירתו לפני ברכות קריאת שמע. בעבר, היו שנהגו לאומרו בין תפילת הלחש לחזרת הש"ץ, והמאחרים היו מתאספים לשם כך בכניסה לבית הכנסת. והיו שנהגו לאומרו בגמר התפילה, וכך נהוג כיום ברוב ככל קהילות ישראל.

ונוהגים לומר ברכו אף כשניתן להניח שכל המתפללים שמעו

* אסור לאדם לשנות מנוסח התפילה של אבותיו, אולם, לדעת פוסקים רבים, מותר לשנות מנוסח ספרד לנוסח אשכנז; ויש חולקים.
* הרגיל להתפלל בנוסח השונה מהנוסח שבבית הכנסת בו הוא מתפלל - נחלקו הפוסקים בנוגע לאילו חלקים רשאי לומר בלחש, ואילו צריך לומר בקול רם.
* נוסחן המלא של הברכות הארוכות, אינו מופיע במשנה ובגמרא, ובדיעבד יוצאים ידי חובה אף בשינוי או בדילוג של חלק מנוסח הברכה. אולם, אם לא הזכיר את עיקר תוכן הברכה, או פרטים שחכמינו ז"ל הגדירו כהכרחיים לברכה זו - לא יצא ידי חובה.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

איזו הלכה נלמדת מהסיפור על הארגז שראה רבי יוחנן במעמקי הים?

והרא"ש מוכיח שלא כדעת רבנו תם, מהמסופר בגמרא במסכת בבא בתרא, על רבי יוחנן, שראה במעמקי הים ארגז שמשובצים בו יהלומים ומרגליות, וכשניסה צוללן לשלוטו, הכריזה בת קול מן השמים, שזהו ארגזה של אשת רבי חנינא בן דוסא, העתידה להכין את טליתותיהם של הצדיקים בעולם הבא, והרי שאשה, שאינה חייבת בציצית, כשורה לעשייתה.

פרשיות תפילין, או 'פְתִי' תפילין, שנכתבו, או שנעשו, בידי אדם שאינו מחויב במצות הנחת תפילין - פסולים. ולדעת רבנו תם, דין זה קיים גם במצות ציצית - שרק המחויב במצוה, כשר לעשייתה, דהיינו לקשירת החוטים בבגד הציצית. ורבים חולקים עליו, וכן הלכה, אלא שלדעת הרמ"א, לכתחילה יש להחמיר כדעת רבנו תם.

[שו"ע יד, א, וביה"ל לט, ג, ד"ה כשר]

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל? שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

הלוח היומי

כ"ט בחשוון | רבי אליעזר יהודה ב"ר גדליה וולדנברג זצ"ל, בעל ציץ אליעזר

יארצייט:

תרי"ג: רבי יצחק אייזיק ב"ר יעקב חבר זצ"ל, בעל פתחי שערים ועוד.
תרל"ג: רבי שמעון יהודה ב"ר יעקב פונפדר זצ"ל, אב"ד טוקאי-הונגריה, בעל מעיני מים.
תשמ"ד: רבי אברהם אביש ב"ר יעקב שמשון קנר זצ"ל, האדמו"ר מטשחוב-חיפה.
תשס"ז: רבי אליעזר יהודה ב"ר גדליה וולדנברג זצ"ל, בעל ציץ אליעזר.
תשע"ב: רבי יהושע ב"ר חיים שמואל מאיר וואלהנדלר זצ"ל, אב"ד תורה ודעת, בעל גופי הלכות, מאיר עיני חכמים ועוד.
תשע"ה: רבי יצחק ב"ר חיים ברנשטיין זצ"ל, ר"י כנסת חזקיהו-כפר חסידים.

מה עומד מאחורי ספר ה"חפץ חיים"

הג"ר זאב איידלמן אמר שה"חפץ חיים" פעם סיפר כיצד עלה בדעתו לחבר את ספרו ה"חפץ חיים": וכה סיפר הח"ח: הרי כתוב שצריכים לברוח ממדברי לשון הרע, פעם הוכרחתי לקיים זאת, וברחתי מהמקום עד שנפלתי מרוב עייפות, ובמקום שבו נפלתי שם עלה במחשבתי לכתוב ספר על הלכות לשון הרע, את הספר "חפץ חיים".

(רבי ועלוול דער איידלמאן עמ' 368)

בעת שאדם מדבר לשון הרע, נשתדל לברוח מהמקום כדי שלא ניכשל בעוון החמור של לשון הרע

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפותח בכל יום' לתיבת המייל שלך

ככה מתחילים יום טוב במיוחד

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il